Gemeente Amsterdam

# Participatieproces Meervaart en Osdorpplein fase 2

5 november 2020

## Notitie tussenstand participatietraject Osdorpplein/Meervaart

**Inleiding**

Het Osdorpplein vernieuwt en wordt meer verbonden met de zuidwestoever van de Sloterplas. Een nieuw centrum vraagt om meer en betere voorzieningen dan nu het geval is. Eén van de voorzieningen die al lange tijd onderdeel uitmaakt van het Osdorpplein is theater De Meervaart. Dit succesvolle theater is toe een renovatie en wil, in lijn met de groei van Nieuw-West, uitbreiden. Op de huidige locatie uitbreiden bleek lastig en daarom is vanaf 2018 gezocht naar alternatieve locaties.
Op 2 juli is door de gemeenteraad een keuze gemaakt voor een locatie aan de oever in de Sloterplas. Daarbij is participatie over o.a. opwaardering van de openbare ruimte, de afwaardering van de verkeersader Meer en Vaart en het versterken van de verbinding tussen het centrumgebied en het theater van groot belang. De uitkomst van dit participatietraject moet zwaarwegend betrokken worden bij de verdere bestuurlijke besluitvorming over de gebiedsontwikkeling en het theater, conform de motie van Renssen.

De motie van Renssen luidt als volgt: In het vervolg van het ontwerpproces, voor het opstellen van de integrale visie, het het participatieproces over de voorkeurslocatie in combinatie met de opwaardering van de openbare ruimte, de afwaardering van de verkeersader Meer en Vaart en de de verbinding tussen het centrumgebied en het theater, en de uitkomst van dit participatietraject zwaarwegend te betrekken bij de verdere bestuurlijke besluitvorming over de gebiedsontwikkeling (onder meer het investeringsbesluit fase 2 Centrum Nieuw-West) en het theater (uitvoeringskrediet de Nieuwe Meervaart).

In september jl.  is een plan van aanpak voor een uitgebreid participatietraject aan de wethouders gepresenteerd. Doel van de participatie is om alle wensen en belangen in beeld te brengen rondom de vernieuwing van theater de Meervaart en de vernieuwing van het Osdorpplein. Dit om bij de besluitvorming over het investeringsbesluit tot een gedegen belangenafweging te komen. Kern van het plan betreft een zorgvuldige, adaptieve aanpak met zowel professionals als belanghebbenden gedurende de komende 4 à 5 maanden. Het adaptieve karakter komt o.a. naar voren in het feit dat er geëvalueerd wordt gedurende het proces en op basis daarvan bekeken wordt wat de beste vervolgstappen zijn.

Als onderdeel van de adaptieve aanpak is met de wethouders in september besproken dat de uitkomst van de enquête een evaluatiemoment is om na te gaan of aanpassing van de koers nodig is.

**Tussenstand participatie**

Het participatietraject is vooraf gegaan door een bijeenkomst op 22 september in de Meervaart met commissieleden van het stadsdeel gevolgd door een bijeenkomst op 29 september met 30 gericht genodigden. De laatste als voorbereiding op de hervatting van het participatietraject en beiden in aanwezigheid van de wethouders. Inmiddels is er o.a. een krant en flyer over de ontwikkelingen van het Osdorpplein en de Meervaart uitgebracht en verspreid in heel stadsdeel Nieuw-West, heeft een enquête online gestaan tot en met 9 november jl., is de website aangepast

en is via digitale nieuwsbrieven, TV en sociale media een oproep gedaan om mee te doen met de participatie. Inmiddels is de enquête gesloten en zijn de resultaten daarvan bekend.

**Vervolg: plenaire bijeenkomst (digitaal) op 12 november**

Op 12 november staat een plenaire bijeenkomst gepland die vanwege corona digitaal zal worden gehouden. De digitale bijeenkomst van 12 november is een belangrijk moment en vormt feitelijk een brede herstart van het participatieproces. Doel van de bijeenkomst is enerzijds het geven van toelichting op plannen, processen en producten en anderzijds het ophalen van informatie en het oproepen van belanghebbenden om mee te doen aan themabijeenkomsten die eind 2020/begin 2021 zullen plaatsvinden. Meer concreet zal aandacht besteed worden aan (zie bijlage 'Outline plan 12 november') :

- de stand van zaken omtrent de gebiedsontwikkeling Osdorpplein en omgeving en de resultaten van eerdere participatiemomenten voor fase 2;
- de afweging en totstandkoming van de locatiekeuze voor de nieuwe Meervaart en het belang van deze ontwikkeling voor het gebied;
- het bespreken van de enquêteresultaten;
- ophalen waaraan behoefte is en over welke specifieke thema's men wil praten;
- de Meervaart, die op 12 november de contouren van een bidbook zal presenteren;
- het toelichten hoe het participatieproces de komende periode verloopt en een oproep om mee te doen aan de themabijeenkomsten eind 2020 en begin 2021. Het participatieproces werkt toe naar een ambitiedocument: een document waarin de kenmerken en kwaliteiten van de locatie van de nieuwe Meervaart wordt beschreven en richtlijnen worden benoemd voor het ontwerp van de nieuwbouw en het ontwerp van de herinrichting van de openbare ruimte hieromheen.

**Resultaten enquête (PM)**

De enquête is ingevuld door 2497 mensen. Uit de enquête blijkt dat ca. 50% van de respondenten vóór en ca. 50 % tegen de voorkeurslocatie van de gemeente is. Bijlage "Samenvatting – duiding enquête geeft een eerste analyse van de belangrijkste vragen uit de enquête. Het gemiddelde cijfer dat mensen aan de voorkeurslocatie geven bedraagt een 5 (op een schaal van 1 tot 10). Van de respondenten geeft 38,3% een 1 op deze vraag. Dit zijn de tegenstanders waarvan bekend was dat ze er waren en die niet gaan bewegen. Tegelijkertijd beoordeeld 50,1% van de respondenten de locatie met een voldoende of hoger.

**Aandacht in de media**

Het proces rondom de nieuwe Meervaart blijkt nauwlettend gevolgd te worden door belangenverenigingen en buurtbewoners die het niet eens zijn met het voorkeursbesluit. Toch is het in de reguliere media en op social media rustiger dan verwacht. We hebben zelf proactief berichten gepost en hierop hebben we veel meer likes gekregen dan dislikes. Wel zijn de reacties op de berichten vrijwel allemaal negatief. Algemene teneur in de reacties is ongenoegen over de locatie, de kosten, wantrouwen t.o.v. het participatieproces (er is immers al een keus gemaakt, dus wat valt er nog te participeren?) en dat het proces teveel wordt gestuurd (enquête wordt bv. suggestief benoemd).

**Advies vervolg**

Gezien het feit dat de helft van de respondenten een voldoende of hoger aangeeft voor de voorkeurslocatie van de gemeente, zien wij geen reden om van koers te wijzigen en stellen we voor om vast te houden aan het voorgestelde participatietraject met de voorkeurslocatie als uitgangspunt. Alvorens te beginnen met de themabijeenkomsten over specifieke onderwerpen zou een extra bijeenkomst georganiseerd kunnen worden waarin uitgebreid stil gestaan wordt bij de opgave en de locatieafweging die gemaakt is voor deze opgave. Uit de huidige respons op de enquête kan opgemaakt worden dat een deel van de respondenten onvoldoende op de hoogte is van wat de voor- en nadelen van andere locaties zijn en hen helpt het om in ieder geval de afwegingen hierbij nog eens goed te delen. Tijdens de bijeenkomst is er ruimte om de dialoog met alle belanghebbenden te voeren en na te gaan welke onderliggende wensen en belangen er spelen om daarmee na te gaan of er mogelijkheden zijn om die in het plan op te nemen, maar daarna richten we het participatieproces alleen verder op voorkeurslocatie.

Aan het vasthouden aan de koers kleven zowel voor- als nadelen die onderstaand zijn benoemd:

| |
|---|
| Voordeel<br>▪ Iedereen krijgt vooraf dezelfde informatie over het eerdere afwegingsproces<br>▪ Vasthouden aan besluit gemeenteraad (aan/in zuidwestoever Sloterplas). Dit is in lijn met het meerderheidsbesluit van de gemeenteraad dat op 2 juli is genomen en is daarmee ook politiek gezien een logische stap. |
| |
| Nadeel<br>▪ Het niet betrekken van andere locaties in het participatieproces kan ertoe leiden dat de tegenstanders het gevoel zullen hebben dat de participatie niet serieus plaatsvindt en dit kan de themabijeenkomsten negatief beïnvloeden: ofwel omdat participanten het participatieproces op deze manier niet als open ervaren, ofwel omdat participanten het niet verder bespreekbaar maken van andere locaties zullen aangrijpen om niet mee te doen of tijdens bijeenkomsten alsnog een gesprek hierover proberen af te dwingen. Bij dit laatste is er een aanzienlijke kans dat het verdere participatieproces last zal blijven houden van het sentiment van de belanghebbenden die tegen de voorkeurslocatie zijn<br>▪ Omdat enquête-uitslagen een verdeeld beeld oproepen, zou doorgaan met alleen voorkeurslocatie geframed kunnen worden als een gemeente die niet luistert naar samenleving |

**Blik op het totale proces tot het investeringsbesluit fase 2 Vernieuwing Osdorpplein en theater de Meervaart**

De planning van het investeringsbesluit is tot nu toe gericht op besluitvorming in de gemeenteraad medio 2021. De planning van de participatie is hier tot op heden op afgestemd. Deze planning was geënt op de ambitie om de nieuwe Meervaart in 2025 te kunnen openen. Nu het participatietraject gestart is, wordt duidelijk dat het wenselijk is om nog meer nadruk te leggen op een zorgvuldig proces. We adviseren daarom om meer tijd te nemen voor tussentijdse evaluatie en reflectie, met als doel om weloverwogen verdere stappen in het proces te zetten die afwegingen kunnen versterken en het draagvlak vergroten zodat latere fasen van het voorbereidingstraject van de Meervaart soepeler zullen verlopen. Temporisatie is bij de volgende stappen aan de orde:

1. <u>Tijd nemen voor evaluatie en reflectie na digitale bijeenkomst 12 november</u>
   Door na de enquête en de grote digitale bijeenkomst van 12 november genoeg tijd te

nemen om de stand van zaken met bestuurders te bespreken (16 november) kan in samenspraak met de bestuurders zorgvuldig koers bepaald worden voor het verdere traject. Ook adviseren we meer tijd te nemen voor de themabijeenkomsten door deze later te laten starten (medio december i.p.v. half november) en langer door te laten lopen (tot eind februari 2021 i.p.v. eind december).

2. <u>Inspraakperiode conform reguliere termijn te laten verlopen</u>
   Oorspronkelijk was gepland om de noodzakelijke inspraakperiode (6 weken) voor het investeringsbesluit in te korten om tijd te winnen in de besluitvorming. De overweging hierbij was dat door het uitgebreid participatietraject genoeg mogelijkheden en kansen voor de omgeving zou bieden om te participeren en dat de inspraakperiode ingekort zou kunnen worden naar 4 weken. Gezien de gevoeligheid van de inpassing van de Meervaart en de ervaring met het proces tot nu toe, adviseren we deze inspraakperiode conform de reguliere termijn van 6 weken te laten verlopen.

<u>Gevolgen voor planning</u>
Deze stappen hebben tot gevolg dat de besluitvorming van het investeringsbesluit voor de 2e fase van de vernieuwing van het Osdorpplein en de inpassing van de nieuwe Meervaart doorschuift naar eind 2021 (zie bijlage "planning investeringsbesluit Osdorpplein-Meervaart getemporiseerd"). Op deze manier bouwen we meer zorgvuldigheid in het proces wat tot meer rust rond het project kan leiden, in het gesprek met de omgeving, in de belangenafweging en zodoende een comfortabel besluitvormingsproces organiseren voor alle partijen. Voor de ambitie om de nieuwe Meervaart in 2025 te openen heeft tot gevolg dat dit verder onder druk komt te staan.

**Besluit**
Aan de wethouders vragen we:
1. Akkoord om vast te houden aan de ingezette koers waarbij de voorkeurslocatie uitgangspunt is in het participatietraject;
2. Akkoord te gaan met het temporiseren van het participatietraject om zodoende een zorgvuldiger participatietraject te kunnen doorlopen
3. Aan te geven of zij de resultaten van de enquête vóór 12 november willen delen met de leden van de gemeenteraad en de stadsdeelcommissie Nieuw-West, om ze daarmee vroegtijdig kennis te laten nemen van de resultaten.